

Європейські Календарний

газові ринки тиждень №32

(7 -13 серпня 2017 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ - тисяча кубічних метрів
ЦСЄ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, середнє значення вищої теплоти згоряння російського експортного газу в Центральній Європі, за даними операторів транскордонних пунктів у регіоні ЦСЄ. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин. Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводиться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

Підсумки

1. Ключові показники і процеси
2. Спотові ціни
 - 2.1 Спреди
 - 2.2 Румунський хаб
 - 2.2.1 БРУА
3. Форвардні поставки
 - 3.1 NCG
 - 3.2 CEGH
 - 3.3 Польський хаб
4. Довгострокові контракти
 - 4.1 BP
 - 4.2 Statoil
5. Нафта, нафтопродукти і вугілля
 - 5.1 Прогноз EIA
 - 5.2 Серпневий бюлетень ОПЕК
6. Економічні фактори.
 - 6.1 Курс валют
7. Важливі події
 - 7.1 ОПАЛ: Much ado about nothing¹ (almost)
 - 7.1.1 Більше пропаганди, ніж економіки

Додаток. Прейскурант НАК «Нафтогаз України» на природний газ для споживачів, продаж/постачання яким не підпадає під дію Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, чинний з 1 серпня 2017 року.

КОРОТКІ ПІДСУМКИ

Об'єми торгів диктувалися сезонним закачуванням до ПСГ та хеджуванням ризиків, які виникають після закінчення контрактів з ПАТ «Газпром», особливо, українського контракту на транзит. У Північно-Західній Європі об'єми торгів на газових ринках були дуже низькими. Покупці віддавали перевагу більш дешевому трубопроводному газу. На NCG об'єм трансакцій 07.08.17 дорівнював нулю. У регіоні ЦСЄ об'єми торгів були значними. Найбільші у Континентальній Європі обсяги торгів форвардними поставками зафіксовано у Польщі.

Спотові ціни. Спотові ціни зросли відносно попереднього тижня в середньому на \$10. Ціни еталонного європейського хаба TTF переважно були дещо вище Gaspool, а CEGH і угорський хаб знаходилися на одному ціновому рівні. Типова різниця між усередненими результатами понедількових і п'ятничних торгів складала +\$4. Польща наприкінці тижня знову відзначалася ціновими стрибками, хоч і меншої амплітуди ±\$7 (до \$17 на попередньому тижні).

Середня тижнева ціна поставок наступної газової доби для усіх досліджуваних хабів підвищилася на 4,4% (+0,9% на попередньому тижні).

Спреди спотових цін. Середні тижневі величини спредів звузилися відносно попереднього тижня.

¹ «Багато галасу з нічого», комедія У. Шекспіра

Румунський хаб. Середня ціна тижня залишилася на рівні попереднього тижня. Румунський хаб динамічно розвивається. Так, у торгах 31.07.17 поставками наступної газової доби брала участь рекордна кількість компаній - 261. Обсяги торгівлі на румунському хабі ще більше зростуть у 2020 р., з введенням в експлуатацію інтерконектора БРУА (Болгарія-Румунія-Угорщина-Австрія). Альтернативним маршрутом БРУА є транспортування природного газу через Україну, як це передбачає інший європейський проект, а саме Eastring.

Ф'ючерсні ціни помітно зросли відносно попереднього тижня, переважав підвищувальний ціновий тренд. Середні тижневі ціни зимового сезону 2017 р. на всіх європейських хабах перевищили \$200. У Польщі вони зашкалюють. Пристойні ціни зими 2017 р. у нашому регіоні сформувалися на CEGH. Угорщина на цьому тижні підіривалася по ф'ючерсних цінах з CEGH.

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна зросла на 3,8% (+1,4% на попередньому тижні).

Поставки у 4 кварталі 2017 р. Середня ціна по всіх хабах підвищилася на 2,8% (+1,2% на попередньому тижні).

Поставки у зимовий сезон 2017 р. Середня тижнева ціна по всіх досліджуваних хабах підвищилася на 2,6% (+1,5% на попередньому тижні).

NCG. Всі ф'ючерси на цьому тижні зросли в ціні. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів зросла на 2% (+1,0% на попередньому тижні). Основні ф'ючерси NCG розташувалися у діапазоні цін шириною до 15 дол. США/ткм, вужчому, ніж на попередньому тижні. Протягом досліджуваного тижня спостерігалася помітна змінність оптових цін. Різниця між понеділком і п'ятницею досягала \$6. Зазначене може свідчити про розбалансування газового ринку.

Об'єми торгівлі на NCG форвардними контрактами продовжували падати. Об'єм трансакцій 07.08.17 дорівнював нулю. Найбільші об'єми торгівлі припали на поставки у 2018 та 2020 календарних роках (по 22%) та у вересні 2017 р. (21%).

CEGH. Всі ф'ючерси на CEGH на цьому тижні подорожчали. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів зросла на 2,1% (+1,2% на попередньому тижні).

Сумарний тижневий об'єм торгівлі форвардними поставками на CEGH суттєво підвищився. Торгувалися переважно поставки у 4 кварталі 2017 р. (49%), у вересні 2017 р. (24%) та жовтні 2017 р. (22%), очевидно, задля закачування до ПСГ.

Польський хаб. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів зросла на 2%. Сумарний об'єм форвардних контрактів залишався вище 300 млн. куб. м.

Довгострокові контракти. Одним з основних висновків вивчення щойно опублікованої звітної документації провідних світових нафтогазових компаній є те, що ціни довгострокових контрактів на поставку трубопровідного газу залишаються нижче цін хабів.

Досить неочікуваним виглядає те, що американська нафта WTI у 2017 р. стала дешевше російської експортної Urals. Середні ціни за барель у 2 кварталі 2017 р.: Brent - \$49,64; російська нафта - \$48,48; WTI (США) - \$48,11; канадська - \$38,55.

Нафта, нафтопродукти, вугілля. За підсумками тижня, нафта не змінила середньої тижневої ціни (з точністю до одного цента США), нафтопродукти подешевшали, а вугілля – подорожчало.

Згідно з останнім (липневим) випуском короткострокового прогнозу EIA США, ціни на нафту знаходяться під впливом зростання видобутку в Лівії, Нігерії та США. Обсяги видобутку ОПЕК у липні склали 32,93 млн. бар./д. (32,61 млн. бар./д. у червні). Саудівська Аравія видобувала в липні у середньому 10,2 млн. бар./д., проти 10,15 млн. бар./д. у червні. **Зазначені відомості сприяли зниженню цін на нафту.** EIA прогнозує середньорічну ціну Brent: у 2017 р. - \$50,71; у 2018 р. - \$51,58.

ОПЕК у серпневій щомісячній доповіді злегка підвищила прогноз зростання світового попиту на нафту в 2017 р. і 2018 р., порівняно з липневим випуском. Одночасно, за підсумками засідання технічного комітету учасників угоди про скорочення видобутку нафти, яке проходило в Абу-Дабі під головуванням РФ і Кувейту, ОПЕК повідомила, що ОАЕ, Ірак, Казахстан і Малайзія планують повне виконання угоди про скорочення нафтовидобутку. **Зазначені відомості ОПЕК штовхнули ціни вгору, на що, очевидно, і були націлені відповідні заходи.**

Валюти. Як ми передбачали у минулому бюлетені, тиждень ознаменувався спробами корекції курсу долара відносно основних світових валют, включаючи євро. Американський долар за тиждень подорожчав відносно євро на 0,4% (-1,2% на попередньому тижні), відносно британського фунта – на 1,3% (+0,9%). За підсумками тижня, середні тижневі курси євро та британського фунта відносно американського долара склали: євро/дол. США = 1,1768 (1,1819 на попередньому тижні); фунт/дол. США = 1,2989 (1,3163 на попередньому тижні).

ОПАЛ. Зняття обмежень для «Газпрому» щодо ОПАЛ мало вплинуло на обсяги українського транзиту. Більш того, сухі статистичні дані свідчать про те, що **транзит територією України зовсім не впав, а навпаки зріс.** Країни ЦСЄ та Південної Європи, які отримують газ від ПАТ «Газпром», віддають перевагу українсько-словацькому маршруту. За свідченням російського експерта, мета «Газпрому» **покарати Україну позбавленням її \$2 млрд. на рік доходу від транзиту залишається наразі недосяжною.** Високе завантаження ОПАЛ і високий рівень експорту газу РФ у значній мірі пояснюється тим, що **сам «Газпром» закачує істотні обсяги газу в орендовані ПСГ в Європі.**

Додаток. З 01.08.17 НАК «Нафтогаз України» підняв ціни за нерегульованим тарифом у середньому на 2,8%.

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються лише у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»